

ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΦΕΡΟΥ.

Πέραν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν ἡ πορθμοῦ τοῦ Γιβραλτάρ, ὡς σήμερον κοινῶς λέγεται, ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ Ὠκεανῷ, παρὰ τῆς Ἀφρικῆς τὰ παράλια, κεῖνται αἱ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων νῆσοι τῶν Μακάρων, ὑπὸ δὲ τῶν νεωτέρων Καναρίαι νῆσοι λεγόμεναι, ἑπτὰ τὸν ἀριθμὸν. Ἐπὶ μιᾶς τούτων, Φέρου καλούμενης, ὑπῆρχεν ἐν ἐκ τῶν πολλῶν τῆς φύσεως θαυμασίων, τὸ Γαρόκον ἢ Ἱερόν τῆς νήσου Φέρου δένδρον, τὸ ὁποῖον ὁ Ἱστορικός τῶν Καναρίων Ἀβρέυς Γαλύνδος ἰδὼν περιέγραψεν ὡς ἀκολούθως.

Ὁ κορμὸς του ἔχει δώδεκα σπιθαμῶν περιφέρειαν, τεσσάρων διάμετρον καὶ τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα ποδῶν ὕψος· τὸ φύλλωμα ἀποτελεῖ σχῆμα στρογγύλον ἔχον ἑκατὸν εἴκοσι ποδῶν τὴν περίμετρον· τὸ σχῆμα τῶν κλάδων εἶναι ὠσειδές, αὐτοὶ δὲ πυκνοὶ ὁ καρπὸς ὁμοιάζει βάλανον μετὰ τοῦ περικαλύμματός της, ὁ δὲ σπóρος ἔχει τὸ χρῶμα καὶ τὴν ἀρωματικὴν γεῦσιν τῶν κουκουνα-

ρίων τὰ ὁποῖα ὁ κόνος τῆς πεύκης περιέχει. Περὶ τὸ δένδρον ὑπῆρχε τότε μεγάλη τις βάτος, ἣτις περιετυλίσσετο εἰς τοὺς κλόνουσ του, πλησίον δὲ αὐτοῦ φηγοὶ τινες καὶ θάμνοι διάφοροι. Τὰ φύλλα εἶχε πυκνότατα, στερεὰ, καθαρὰ, οὐδέποτε πίπτοντα καὶ πάντοτε θάλλοντα ἀρκετὰ ὅμοια πρὸς τὰ τῆς δάφνης ἀλλὰ μεγαλειότερα. Ἐκ τῶν φύλλων αὐτοῦ ἔπιπτον ἀκαταπαύστως σταγῶνες ὕδατος, τὸ ὁποῖον συνήγετο εἰς δύο δεξαμενάς ἐσκαμμένας παρὰ τὸν πόδα τοῦ δένδρου. Αἱ δεξαμεναὶ ἐκεῖναι εἶχον εἴκοσι μὲν ποδῶν περιφέρειαν, τεσσαράκοντα δὲ καὶ ἔτι σπιθαμῶν βάθος καὶ ἐπρομήθευον εἰς πολλοὺς τῶν κατοίκων τῆς νήσου τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ. (1)

Ὅτε οἱ Εὐρωπαῖαι ὑπῆγον κατὰ πρῶτον διὰ τὰ κατακτήσασαι τὴν νῆσον, αἱ Ἰθαγενεῖς συνήθροισαν περὶ τὸ ἱερόν αὐτῶν δένδρον μεγάλην ποσότητα φύλλων καὶ κλάδων ὅπως

(1) Δυστυχῶς τὸ εὐεργετικὸν δένδρον τοῦτο ἐξερριζώθη ὑπὸ καθάρως τινος θυέλλης.

κρύψωσιν αυτό από τους ξένους, οι όποιοι μη εύρισκοντες ύδωρ και κινδυνεύοντες να άποθάνωσι της δίψης ήσαν έτοιμοι να έγκαταλείψωσι την κατάκτησιν των. Νέα τις όμως εκ των ίθαγενών, έρασθεΐσα Γάλλου τινός στρατιώτου και μη δυναμένη να βλέπη τον έραστην αυτής υπό της δίψης τυραννούμενον, έφανέρωσεν εις αυτόν την θαυμάσιον δεινότητα των ό στρατιώτης μετεβίβασε τό μυστικόν εις τον άρχηγόν· τά φύλλα μετετοπίσθησαν, ή πηγή άνεκαλύφθη και ή νήσος κατεκτήθη!

Πλην πώς τό δένδρον εκείνο εις πηγήν μετεβάλλετο; ποϋ εύρισκε την τόσην του ύδατος ποσότητα; Ο αυτός ιστορικός θέλων να εξηγήση τό φαινόμενον τουτο λέγει· όχι μακράν της κοιλάδος, όπου τό δένδρον κείται, καθ' έκάστην σχεδόν πρωίαν ύψοϋνται άτμοι και νέφη, τά όποια υπό των κοινώς εις τά μέρη εκείνα πνεόντων ανατολικών ανέμων ώθοϋνται προς τους μεγάλους βράχους, οτινες φαίνονται εκεί τεθέντες επίτηδες διά να τά έμποδίζωσιν. Οι άτμοι οϋτοι σωρεύονται εις τό δένδρον και μεταβάλλονται εις σταγόνας ύδατος επί των όμαλών φύλλων του· οι φηγοί, αι άκανθαι, τά χόρτα και οι βάτοι οι γειτνιαζοντες ποιουσι τό αυτό· όσον οι ανατολικοί άνεμοι κυριεύουσι τόσον και ή σύναξις του ύδατος γίνεται μεγαλειτέρα. Αι δεξαμεναί γεμίζονται. Έν μιᾷ ήμέρα έγέμισαν ύπέρ τους είκοσι άσκούς. Φύλαξ τις διανέμει εις τους κατοίκους τό ύδωρ.

Οϋτως ή θεΐα Ηρόνοια οίκονομουσα διά θαυμασίου τρόπου τά πάντα και εις τά σώματα ήμών παρέχει τά αναγκαΐα και εις την διάνοιαν τό ένδόσιμον του να θαυμάζωμεν αυτήν.

ΟΛΙΓΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

II

ΜΑΓΕΙΡΙΚΟΥ ΑΛΑΤΟΣ

Τό άλας έχει ιδιότητάς τινας πολύ αξιοσημειώτους. Προφυλάττει από την σήψιν και διάλυσιν τό κρέας, και όμως είναι καταστρεπτικόν εις τους ζώντας σκόληκας και ζωύφια, τά όποια διαλύει. Εις τάς τροφάς μας είναι απαραίτητον κατά όσους μετρίας, αν όμως κατά μεγάλας ποσότητας φαγηθή επιφέρει θάνατον ως έρεθιστικόν δηλητήριο και εις ανθρώπους και εις ζώα.

Τά φυτά και τάς όπώρας κεκομμένα διατηρεί, ένω ζώντα οϋτω καταστρέφει ώστε πάσα χώρα καταστάσα άφορος λέγεται ότι «έσπάρη με άλας».

Τό άλας εύρίσκεται εις όλα σχεδόν τά μέρη του κόσμου ποϋ μεν ως όρυκτόν και έπομένως αδιάλυτον, ποϋ δε διαλυμένον εις τά ύδατα λιμνών και πηγών και πρό πάντων της θαλάσσης, άφ' ών εξάγεται διά της εξατμίσεως. Εις τόπους παραλίους, οι άνθρωποι δύνανται να εξαγωγήσιν άλας λαμβάνοντες ύδωρ θαλάσσιον και διά του πυρός εξατμίζοντες αυτό. Διά του τρόπου όμως τουτου τό άλας εξάγεται όχι όσον πρέπει καθαρόν, όθεν και δεν είναι χρήσιμος. Είς τινας χώρας τό άλας είναι πολύ ακριβόν καθό εκ του έξωτερικού φερόμενον. Είς τινα των ανατολικών Ινδιών μέρη ή τιμή του πολλάκις καταντᾷ ύπέρογκος. Ένίοτε οι επί του άλατος φόροι υπήρξαν τόσον μεγάλοι ώστε πολύ υπέφερον ως εκ τουτου οι πτωχοί. Εις τινα μέρη οι κάτοικοι προμηθεύονται τό προς χρῆσιν αυτών άλας από την στάκτην των φυτών.

Οι Ρωμαίοι επί της βασιλείας του Μάρκου Άγκου 460 π. Χ. τετάρτου βασιλέως της Ρώμης έθεσαν φόρον επί του άλατος. Έπλήρωνον δε και τους μισθούς των στρατιωτών αυτών εν μέρει με άλας εξ ου και προήλθεν ή λέξις salarium σημαίνουσα μισθός (εκ του sal άλας). Εις την Συρίαν ύπάρχει λίμνη, της όποιας τά ύδατα ξηραίνόμενα τό θέρος έγκαταλείπουσιν εις τον πυθμένα αυτής στρώμα άλατος έτοιμου προς χρῆσιν.

Αι άλατοϋχαι πηγαί γενικώς εύρίσκονται υπό τό έδαφος και εις πεδιάδας χαμηλοτέρας από την επιφάνειαν της θαλάσσης, τό δε άπολιθωμένον άλας εις άλατορυχεία 120 έως 800 ποδών βάθος. Εις την Ισπανίαν όμως Ινδικήν και Αμερικην ύπάρχουσι βουνοί άλατος ύψόμενοι 500 πόδας ύπέρ την περίεχ χώραν και 300 έως 800 ύπέρ της θαλάσσης την επιφάνειαν. Η εν τη βορειώ Αμερικη άλμηρά λίμνη Ουτάχη εύρίσκεται επί μιᾷ των τοιούτων «ύψηλών πεδιάδων», αιτινες είναι γυμναί και όλως δίολου άδενδροι. Η εντός του Περσικού κόλπου εύρισκομένη νήσος Όρμους συνίσταται σχεδόν όλη εξ άπολιθωμένου άλατος· επί αυτής οϋτε πηγή γλυκέως ύδατος άπαντᾷται οϋτε χλόη, όθεν και έγκατελείφθη αν και ήτο πριν ή θέσις της συναλλαγής των Περσών και Πορτογάλων.

Τό εκ των άλατορυχείων εξαγόμενον άλας είναι γενικώς είτε κοκκινωποϋ είτε πρασίνου ή γαλαζίου ή κιτρίνου χρώματος και καθαρίζεται διά να χρησιμεύση. Διά να καθαρισθή αναχϋεται έντός ύδατος και τό ύγρόν εκείνο βράζεται έντός μεγάλων άβαθών άγγείων. Καθόσον τά άγγεία ταϋτα εύρίσκονται επί του πυρός τό έμπεριεχόμενον ανακατεύεται διά να μη κρυσταλωθή τό άλας, τό όποιον άφου μείνη μόνον στεγνώνεται καλά και φερόμενον εις τάς αγοράς μας πωλείται έντός κιβωτίων καταλλήλου μεγέθους.

Τό άλατορυχείον της Βιγελίτσικας πλησίον της Κρακοβίας εκμεταλεύονται από του έτους 1251 όποτε και τυχαίως τό ανεκάλυψαν σκάπτοντες πηγάδια. Υπολογίζεται ότι είναι ύπέρ τους χιλίους όκτακοσίους πόδας κάτω της επιφανείας της θαλάσσης· αι ύπόγειαί του στοαί και οι όδρομοι έχουσιν ύπέρ τά όκτώ μίλια άγγλικά μήκος. Είσοδοι προς τό άλατορυχείον τουτο ύπάρχουσιν όκτώ, ών έξ εν τοις άγροίς και δύο έντός της πόλεως. Διά των δύο τουτων των τελευταίων καταβιβάζονται έντός αυτού οι εργάται και εξάγεται τό άλας, αι άλλαι έξ χρησιμεύουσι διά να εισέρχηται άήρ ναρίπτωνται έντός ξύλα και άλλα αναγκαΐα. Πολλοί εργάται και ίπποι διέρχονται όλην αυτών την ζωην εν αυτώ, έντός του όποιου ύπάρχουσι χωρία μικρά και εκκλησία. Όταν έντός των ύπογείων εκείνων αναφθώσι πολλά φώτα τό θέαμα γίνεται θαυμαστόν διότι ένεκα του κρυστάλου τό φώς διαχύνεται κατά λαμπρως κεχρωματισμένας άκτίνας. Άλατορυχεία τοιαϋτα αν οϋχι τόσον εκτεταμένα, εύρίσκονται και άλλου, τό δε άλας συνήθως άπαντᾷται πλησίον άργίλου, πηλοϋ, γύψου, ασβεστολίθου και άμμολίθου.

Τό ύδωρ των άλμυρών πηγών δεν είναι ακριβώς όμοιον με τό της θαλάσσης, επειδή έντός ταύτης δεν εύρίσκεται μόνον άλας άλλα και άλλαι οϋσίαι ως εκ των όποιών τό ύδωρ αυτών είναι πικρόν. Εις τά μέρη μας τό άλας εξάγεται διά των άλικών εκ της θαλάσσης. Είναι δε αι άλικαί τόποι χαμηλοί και παράλιοι εις τους όποιους διοχετεύόμενον τό θαλάσσιον ύδωρ κατά τους θερινούς μήνας εξατμίζεται διά της ήλιακής θερμότητος πολλάκις και κατ' επανάληψιν άφίνων έκίστοτε επί της άλικής στρώμα άλατος, τό

όποιον παχυνθέν θραύεται και μεταφερόμενον εις τάς αγοράς πωλείται.

Τό άλμυρόν ύδωρ δεν παγώνει τόσον εκκολα όσον τό γλυκόν, διότι χρειάζεται μεγαλύτερον ψυχός διά να τό μεταβάλλη εις πάγον, ως τουτο γίνεται εις τά ψυχρά κλήματα τά περι τους πόλους. Τό άλας μιγνυόμενον με χιόνα αυξάνει τό ψυχός της, ένεκα του όποιου και οι κατασκευάζοντες κατά τό θέρος παγωτά πολύ τό μεταχειρίζονται όπως παγώνωσιν εύκολώτερον τους χυμούς των. Εις τάς άλατοϋχους στέππας του Όρεμβούργου ύπάρχει σπήλαιον αξιοσημειώτον ονομαζόμενον « Σπήλαιον καταφύγον » καθότι τά περι τό σπήλαιον τουτο άλατα καθιστώσι την άτμοσφαιραν αυτού τόσον ψυχράν διαρκούντος του θερους ώστε πᾶς ό εισερχόμενος έντός αυτού κατά την θερμήν ταύτην του έτους ώραν αισθάνεται ψυχός υπερβλικόν, ένω τον χειμώνα τό αυτό σπήλαιον είναι τόσον θερμότερον του έξω άέρος ώστε, ως οι Ρώσσοι λέγουσι, δύνανται να κοιμῶνται έντός αυτού χωρίς των μηλωτών των.

Τό άλας εις την γλώσσαν των χημικών ονομάζεται έγγχώριον νάτριον, ως συνιστάμενον εκ χλωρίου και νατρίου, δύο άπλών σωμάτων, έκαστον των όποιών έχει ιδιότητας πολύ διαφόρους από τους του άλατος. Η σόδα ή άνθρακικόν νάτρον και τό ύδροχλωρικόν όξϋ εξάγονται εκ του πολυτίμου όρυκτου τουτου. Αν έντός της καμίνου όπου τά κοινά άγγεία ψήνονται ριφθη άλας, ειδός τι βερνικίου παράγεται επ' αυτών. Διά του άλατος ή λευκότης και διαφάνεια της ύελου καταντᾷ έντελής· δι' αυτού ό σάπων άποκτᾷ την άπαιτουμένην σκληρότητα· άλας μεταχειρίζονται όταν αναλύωσι μέταλλα, άλας όταν βάψωσιν ύφάσματα, ή φλόξ δι' αυτού σβύνεται και ξύλα βεβρεγμένα με άλμυρόν ύδωρ δεν άνάπτουσι. Λουτρά εις ύδωρ εν ω έμπεριέχεται άλας ένδυναμοϋσι τά αδύνατα μέλη, επειδή τό άλας καθαρίζει τό δέρμα και, προξενούν εύάρεστον τινα έρεθισμόν, αυξάνει την υγιεινήν του ενέργειαν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΦΗΝΟΕΙΔΩΝ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.

Έν τη ωραία πατρίδι μας, ήτις άλλοτε ήτο ό λύχνος της οίκουμένης πρό όλίγων εισέτι έτών ύπάρχον αναριθμητα της σεμνης αρχαιότητος λείψανα επί λίθων γεγλυμμένα

ή κεχαραγμένα, ατινα ήσαν τόσαι έπιστολαι των σοφών εκείνων παλαιών προς ήμās τους απογόνους των· εκ τούτων σήμεραν άλλα μèn εύρίσκονται εις χειρας ξένων, άλλα δè ήφανίσθησαν από του προσώπου της γής. « Σκάπτοντές ποτε εις τήν Έφεσον διά να κάμωμεν θεμέλια » μās έδιηγήθη γέρων τις άλλ' άμαθής αρχιτέκτων, « εύρομεν τέσσαρας στυλοβάτας γραμμένες από όλα τὰ μέρη. Τους έπελεκίσαμεν και εκτίσαμεν. » Μετά πόσης λύπης ένθυμούμεθα τās ολίγας ταύτας λέξεις πās αναγνώστης φιλόπατρις έννοει· άλλ' ή λύπη δέν επαναφέρει πλέον εις ύπαρξιν τās επιγραφάς εκείνας, δέν επανορθοσι τήν ανεπανόρθωτον απώλειαν, ως ουτε τὰ δάκρυα επαναφέρουσι τον νεκρόν εις τήν ζωήν. Φρονούντες όμως ότι, όταν ο λαός μας μάθη πόσον φως τὰ παλαιά γράμματα, τὰ επί των λίθων εύρισκόμενα, χύνουσιν εις πολλά ζητήματα, και πόσον ζημιούμεθα πρώτοι ήμείς όταν ή ιστορία της πατρίδος μας πάσχη τοιαύτας απωλείας, δέν είναι αδύνατον να διασωθώσι τινα τουλάχιστον των τυχόν ύπολειπομένων προγονικών μνημείων θέτομεν έν συντόμω ύπ' όψιν των αναγνωστών μας τὸ πόσον ή αρχαία της Δυτικής Ασίας ιστορία διεφωτίσθη εκ των Ασσυριακών επιγραφών. Και πρώτον περι της ανακαλύψεως αυτών.

Πρό ενός και επέκεινα αιώνος Γερμανός τις ιστορικός Νείβουρος ονομαζόμενος, επισκεφθείς τήν Περσίαν, έφερε μεθ' έαυτου επιστρέφων, αντίγραφα επιγραφών τινων γεγραμμένων δι' αγνώστων και ακαταλήπτων γραμμάτων. Τα γράμματα αυτών προς ουδένα των γνωστών χαρακτήρων ομοιάζοντα είχαν τὸ σχήμα σφηγιών διαφοροτρόπως συνδυαζομένων, ως εκ του οποίου και έλαβον τὸ όνομα σφηνοειδῆ· εις ποίαν γλώσσαν όμως ανήκον, πώς εκαστον αυτών επροφέρετο ήτο μυστήριον. Έτη πολλά μετά ταυτα πρόξενός τις Άγγλος έν Βαγδάτη, ο Ιάκωβος Ρίτς, σκάψας αντικρὺ της πόλεως Μοσσούλ, επί της ανατολικής όχθης του ποταμου Τίγρεως, εύρε λίθους και πλίνθους, φέροντας γράμματα τοιαυτα αλλά μάλλον περίπλοκα των εκ Περσίας μεταφερθέντων, τους οποίους πέμψας εις Λονδίνον, έθεσε τὰ πρώτα θεμέλια της συριακής συλλογής του Βρετανικού Μουσείου. Η πρωτοφανής αυτη και παράξενος συλλογή κεντήσασα τήν φιλοτιμίαν, πα-

ρεκίνησε τήν έν Παρισίους Ακαδημίαν των Επιγραφών να γράψη τὸ 1842 προς τον έν Μοσσούλ πρόξενον της Γαλλίας Κ. Βότταν, παρακαλοῦσα αυτον να έρευνήση τον τόπον, και ει δυνατόν να ενεργήση ανασκαφάς εις τινας παρά τήν πόλιν λόφους, και πρό πάντων εις τον παρά τήν κώμην Κογιουνζισί. Ο Κ. Βόττας, σπεύσας να συμμορφωθῆ προς τήν επιθυμίαν της Γαλλικής Ακαδημίας ηρχισεν ανασκάπτων τον περι ου ο λόφος λόφον. Μαθών όμως παρά χωρικού τινος ότι εις τὸ χωρίον του σκάπτοντες οι χωρικοί τὰ θεμέλια των οικιών των εύρισκον πολὺ ωραιότερας αρχαιότητας των όσων αυτος εκει ανεκαλυπτε, μετέβη άμέσως εις τὸ χωρίον εκεινο, πέντε ώρας προς βορειοανατολὰς του Μοσσούλ κείμενον και Χόρσαβαδ καλούμενον, και ειδεν όσα οι χωρικοί έδειξαν εις αυτον. Έκει παρατηρήσας ότι επί τινος λοφίσκου ήσαν πολλοι πλίνθοι και επιγραφαι απεφάσισε να ανασκάψη τον λοφίσκον εκεινον. Ανασκάπτων αυτον εύρε τοίχον, ακολουθως δευτερον, επεिता τρίτον και μετά ταυτα στοάς πλήρης επιγραφών και αναγλύφων παρισώντων κυνήγια, πομπάς ή πολέμους και ένι λόγω εύρέθη έν τῷ μέσω έρειπίων μεγαλοπρεπούς ανακτόρου, τὸ όποιον ακολουθως εβεβαιώθη ως τὸ ανάκτορον του βασιλέως Σαργούν.

Προσέτι ο Άγγλος Έρρίκος Λαγιαρδος, όστις, περιηγηθείς κατά τὸ 1839—40 τήν Συρίαν και Μικρασίαν, « ήσθάνθη σφοδράν επιθυμίαν να εισχωρήση εις τās πέραν του Ευφράτου χώρας, τās οποίας ή τε ιστορία και ή παράδοσις ονομαζουσι τόπον της γεννήσεως της σοφίας », επεσκεφθη δις, κατά τὸ 1840 και 1842 τās όχθας του Τίγρεως, κατά δε τὸ 1845 επεχείρησε να ανασκάψη λόφον τινά, έννεα ώρας προς νότον του Μοσσούλ κείμενον και καλούμενον υπό των έγχωρίων Νιμρούδ, τον όποιον κατερχόμενος από Μοσσούλ εις Βαγδάτην διά του ποταμου ειδε πλήρη αγγείων και πλίνθων γεγραμμένων. Ανασκάπτων αυτον εύρε στοάς κολοσσιαίας πλήρεις αναγλύφων και επιγραφών, μνημονευουσών τὰ κατορθώματα του κτισαντος τās στοάς εκείνας. Δύο μετά ταυτα έτη ο Κ. Λαγιαρδος μεταβάς εις τον παρά τὸ χωρίον Κογιουνζισί λόφον, τον όποιον ο Κ. Βόττας ειχεν εγκαταλείψει επεχείρησε και εκει ανασκαφάς και έν δια-

στήματι έξ μηνών ανεκαλύφεν 66 στοάς κεκαλυμμένες υπό αναριθμητών αναγλύφων και επιγραφών, ήτοι τὰ βασιλεία Σενναχεριμ υιου του Σαργούν βασιλέως της Νινευη. Μετά ταυτα ανεκαλύψε και άλλας επιγραφάς και αναγλυφα και αγάλματα και τὸ αξιολογώτατον πάντων, αιθουσαν πλήρη όπτων και γεγραμμένων πλίνθων, ήτις ως μετά ταυτα απεδείχθη απετέλει μέρος της βασιλικής του Σενναχεριμ βιβλιοθήκης και των δημοσίων αρχείων. Μετά τās ανακαλύψεις ταυτας ο Κ. Λαγιαρδος μετέβη και εις τήν παρά τās όχθας του Ευφράτου Βαβυλώνα και επεχείρησε και εκει κατά τὸ 1849 ανασκαφάς. Τούτον έμιμήθησαν και άλλοι ως εκ των εργασιών των όποιων πολλα βαβυλωνιακά αρχαιότητες ήχθησαν εις φως.

Πλην εις τί τὰ τόσα έξοδα και οι τόσοι κόποι θα ωφέλου αν τὰ επί των πλίνθων εκείνων γεγραμμένα έμενον αγνωστα και ακατάληπτα;... Άλλά πώς ήτο δυνατόν τούτο αφού και τὰ γράμματα και ή γλώσσα τήν οποίαν παρίστανον δέν ήσαν γνωστά;... Πολλά έν αρχη φαίνονται αδύνατα άλλ' ή επιμονή του ανθρώπου τὰ καθιστᾶ δυνατά. Διά της επιμονής ταύτης ο Άννοβερδος Φρειδερίκος Γρότεφενδ κατώρθωσε να διακρίνη επί των επιγραφών, ως έφερον εκ Περσίας ο Νείβουρος, τὰ όνόματα « Δαρειος » « Κύρος » και τινα άλλα. Η γλώσσα της αρχαίας Περσεπόλεως κατά πάντας τους ύπολογισμούς εφαινετο ανήκουσα εις τās Αρίας ή Ίνδογερμανικας καλουμένες γλώσσας, πλησιέσταται δε αυτης επρεπε να ήναι ή Ζενδική και Σανσκριτική· έδοκιμάσθη λοιπόν αν εφαρμόζονται αι γλώσσαι αυται εις τās αρχαίας εκείνας εκ Περσίας επιγραφάς, και ως εκ θαύματος διά της εφαρμογής ταύτης αι επιγραφαι ήρχισαν να κατανοώνται! Άλλ' αι άλλαι, αι έν Νινευη και Βαβυλώνι ανακαλυφθεισαι, ήσαν εις άλλην γλώσσαν γεγραμμεναι πώς δε ανεγνώσθησαν ακούσωμεν ενός των ολίγων σοφών, των καταγινόντων προς λύσιν του δεινου τούτου γρίφου. « Εύρέθησαν » λέγει ο συνταγματάρχης Rawlinson, « εις πολλα της Περσίας μέρη, είτε κεχαραγμένοι επί βράχων, ως έν Αμαδάν, Βάν, Βεχιστουν, ή γεγραμμεναι επί των τοίχων των αρχαίων ανακτόρων, ως έν Περσεπόλει και Πασαργάδη, σφηνοειδεις επιγραφαι, μνημονεύουσαι των κατορθωμά-

των των Αχαιμενιδών. Αι επιγραφαι αυται είναι ως επί τὸ πλείστον τρίγλωσσοι, ουσης εκάστης γλώσσης με τὸ εις αυτην ανήκον αλφάβητον γεγραμμένης. Τα αλφάβητα αυτών διαφέρουσι ου μόνον κατά τους χαρακτήρας γραμματικώς, ως αποτελουμένους εκ διαφορών συνδυασμών των αρχικών σημείων, τὰ όποια συνήθως ονομαζομεν σφηνας, αλλά και έν όλη αυτών τῇ φωνητικῇ συνθέσει και τῷ οργανισμῷ. . . « Εις τās επιγραφάς του Βεχιστουν, του Νάχρ-Πουσαμ και της Περσεπόλεως, τās τριγλώσσους, εύρέθησαν και εις τās τρεις γραφάς ύπερ τὰ όγδοήκοντα κύρια όνόματα. Των κυρίων τούτων όνομάτων επί του Περσικού κειμένου εξηκριβώθη ή αληθής προφορά διά της Περσικής αυτών ορθογραφίας, ακολουθως έγινετο προσεκτική αντιπαραβολή ενός και του αυτου όνόματος εις τās δύο γλώσσας, ή δε ακρίβεια περι τās φωνητικας διαφορας, τās ιδιαιτέρας εις εκάστην των γλωσσών παρήξε τὰ μέσα όπως προσδιορισθη κατά τὸ μάλλον ή ήττον ασφαλώς ή αξία εκατον περιπου Ασσυριακών χαρακτήρων και ουτως αξιόλογος εύρέθη βάσις προς τελείαν του αλφάβητου διευθέτησιν. » (1)

Ως δείγμα των σφηνοειδών γραμμάτων παραθέτομεν μέρος της επί του περιφήμου οβελίσκου του Βρετ. Μουσείου επιγραφής. Η ανάγνωσις είναι κατά τὸ σύστημα του Σ. Ρωλινσώνος.

𐎠	𐎡	𐎢	𐎣	𐎤	𐎥	𐎦	𐎧	𐎨	𐎩
μα	δα	ατ	σα	υα	χου	α			
Τόν	φύ	ρον	του	Γα	χού	α			

𐎪	𐎫	𐎬	𐎭	𐎮	𐎯	𐎰	𐎱	𐎲	𐎳
δαρ	χου	ουμ	ρ	ι					
υιου	του	Ούμ	ρ	ι				χρυσόν	

𐎴	𐎵	𐎶	𐎷	𐎸	𐎹	𐎺	𐎻	𐎼	𐎽
		αν	ναιμ	αβ	χαρ	σου			
		αρ	ρον	λιθου	ελα	βον.			

Η γλώσσα των έν Νινευη ανακαλυφθεισών επιγραφών, ως εκ του ανωτέρω δείγματος φαίνεται, εύρέθη ούσα Σημιτικῇ, και κατ' έξοχην συγγενεύουσα προς τήν αρχαιαν Έβραϊκήν. Ποσα δε ήχθησαν εις φως εκ της αναγνώσεως και κατανοήσεως των επιγραφών εκείνων ακολουθως θέλομεν εκθέσει.

(1) Nineveh its rise and ruin, not. 3.

ΦΑΛΑΣΑΙ

ἢ
ΟΙ ΕΝ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑ ΕΒΡΑΙΟΙ.

Ἐκτός τῶν Ἑβραίων τοὺς ὁποίους γινώσκουμεν εἰς τὰ μέρη μας, καὶ οἱ ὅποιοι ὀνομάζονται Ῥαββινισταί, ὡς ἀκολουθοῦντες τὰς διδασκαλίας τῶν Ῥαββίνων, ὑπάρχουσι καὶ οἱ Καραΐται λεγόμενοι, οἵτινες, ἀπορρίπτοντες τὰ διδάγματα ταῦτα μόνην τὴν Παλαιὰν διαθήκην ἀποδέχονται. Καὶ οἱ Σαμαρείται, τὰ λείψανα ταῦτα τῶν ἀρχαίων Σαμαρειτῶν, τοὺς ὁποίους τόσον ἐμίσησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ὅποιοι μόνον τὰ τοῦ Μωσέως βιβλία ὡς ἅγια θεωροῦσιν. Ἐκ τούτων περὶ τὰς ὀγδοήκοντα οἰκογενείας, κατοικοῦσας παρὰ τὰ ἑρείπια τῆς ἀρχαίας πατρίδος τῶν μόλις σήμερον σώζονται. Κατὰ τὰ τελευταῖα δὲ ταῦτα ἔτη ἔγεινε γνωστὸν ὅτι εὐρίσκειται καὶ τετάρτη τις μερὶς Ἑβραίων, κατοικοῦσα τὴν Ἀβυσσινίαν καὶ Φαλάσαι ὄνομα φέρουσα.

«Οἱ Φαλάσαι», λέγουσι τὰ Ἰουδαϊκὰ χρονικά, «ἂν καὶ ὁμοιάζουσι τοὺς Ἀβυσσινίους χριστιανούς κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ τὰ ἄλλα, εἶναι ὅμως εὐρωστότεροι καὶ μελανώτεροι ἐκείνων· οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν εἶναι ὀλιγώτερον συνεσταλμένοι καὶ τὰ πρόσωπά των βραχύτερα· ὁμοιάζουσι δὲ παραδόξως φυλὴν Ἀγαυικήν, κατοικοῦσαν ἐν Ἀβυσσινίᾳ πρεσβεύουσαν μονοθεϊσμόν καὶ λαλοῦσαν διάλεκτόν τινα Ἀγαυικήν, Φαλασίαν ἢ Καίλιναν καλουμένην. Διὰ ταύτης τῆς γλώσσης οὐ μόνον διδάσκονται, μεταφράζοντες τὰ συγγράμματα τοῦ Μωσέως καὶ τῶν Προφητῶν, ἀλλὰ καὶ προσεύχονται. Ἡ θρησκεία τῶν εἶναι μὲν εἶδος Μωσαϊσμοῦ βασιζομένου ἐπὶ Γηζικῆς τινος τῆς Γραφῆς μεταφράσεως, ἀλλὰ διαφέρει καὶ τῆς τῶν Ῥαββινιστῶν καὶ τῆς τῶν Καραϊτῶν καὶ τῆς τῶν Σαμαρειτῶν. Οἱ Φαλάσαι δὲν εἶναι ὀπαδοὶ τῆς πολυγαμίας· περιτέμνονται τὴν ἑβδόμην ἡμέραν· μόνοι οἱ ἱερεῖς τῶν φοροῦσι σαρίκια· δὲν τρώγουσιν ὡς οἱ Ἀχμαραὶ κρέας ὠμόν τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου δὲν περῶσι ρεῦμα ποτάμιον, ἐξ οὗ καὶ ὀνομάζονται καὶ Καίλι, (μὴ διαπερῶντες, τὸ Φαλάσαι σημαίνει ἀποικοί)· τὰ κύριά των ὀνόματα παράγονται ἐκ τῆς Ἑβραϊκῆς, Γηζικῆς καὶ Ἀχμαρικῆς γλώσσης. Ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν αἰ γυναῖκες δὲν συγχάθονται μὲ τοὺς

ἄνδρας· εἰς τὰ παιδιά των διδάσκουσι τὰ συγγράμματα τῶν Προφητῶν, τοὺς ψαλμοὺς, προσευχὰς καὶ ἱερὰν ἱστορίαν· αἱ προσευχαὶ των (τινὰς τῶν ὁποίων εἶδομεν) εἶναι ὠραία. Αἱ ἐλπίδες των εἶναι ἐστραμμέναι πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ, ἀλλ' αἱ περὶ τοῦ Μεσίου ἰδέαι των εἶναι συγκεχυμέναι. Ἄγνωστοί καὶ τὴν ἑβραϊκὴν καὶ τὰς ἐορτὰς ὅσαι διετάχθησαν μετὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Ἐσδρα· ὥστε οὔτε τὸ Χανουκά(1) γινώσκουσιν οὔτε τὸ Πουρέμ(2) φυλάττουσιν ὅμως ἀκριβῶς τὸ σάββατον καὶ ἔχουσι καὶ ἡμιορτὰς ἐκτάκτους ἀντιστοιχοῦσας ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τοῦ μηνὸς μὲ τὰς ἐορτὰς τὰς μεγάλας· τὴν δευτέραν καὶ πέμπτην ἐκάστης ἑβδομάδος νηστεύουσι, τὴν δὲ 9ην τοῦ μηνὸς Ἀβ(Ἰουλίου) ἔχουσι καθιερωμένην πρὸς τὴν Ὀλιβεράν τῆς καταστροφῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἀνάμνησιν. Πρὶν ἢ φάγωσι νήπτονται τὰς χεῖρας, εὐχαριστοῦσι δὲ μετὰ τὸ φαγητόν. Ἐχουσιν ἐκ παραδόσεως τρόπον ἴδιον τοῦ σφάττειν τὰ πρὸς τροφήν αὐτῶν ζῶα. Κατὰ τὰς ἐορτὰς των ἐκτελοῦσι θυσίας μνημοσύνης, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῶν νεκρῶν. Τὰ νεκροταφεῖά των ἔχουσι μακρὰν τῶν κατοικιῶν των. Αἱ γυναῖκες χαίρουσι τὰ αὐτὰ ὡς οἱ ἄνδρες δικαίωματα, δὲν καλύπτονται, οὐδὲ ζῶσιν εἰς χαρέμια. Οἱ δοῦλοί των δουλεύουσιν ἐξ ἑνὸς ἔτη καὶ ἔπειτα ἐλευθερώνονται. Οἱ Φαλάσαι ὑπολογίζονται εἰς διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας ψυχῶν.»

ΓΟΗΤΕΣ ΟΦΕΩΝ

Ἐν ἀπὸ τὰ μᾶλλον παράξενα θεάματα τὰ ὁποῖα κινῶσι τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπισκεπτομένου τὴν Αἴγυπτον, περισσότερον καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ μυστηριώδη κατώματα τῶν ἐν Καίρω μάγων, οἵτινες διατείνονται ὅτι καὶ νεκροὺς ἐπαναφέρουσιν εἰς τὴν ζωὴν, εἶναι τὰ ὑπὸ τῶν γοήτων τῶν ὄφεων ἐκτελούμε-

(1) Ἡ λέξις σημαίνει ἐγκατασμός, εἶναι δὲ αὗτος ἐορτὴ τῶν Ἑβραίων διαρκούσα ὀκτὼ ἡμέρας (ἀπὸ τῆς 25ης τοῦ μηνὸς Κισλεῦ, Νοεμβρίου, καὶ ἀκαλοῦσας) πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ὑπὸ τῶν Μακκαβαίων γενόμενης ἐξαγνίσεως τοῦ δευτέρου ναοῦ.

(2) Πουρέμ σημαίνει κληροί, λαγνοί· εἶναι δὲ καὶ αὕτη ἐορτὴ, διαρκούσα δύο ἡμέρας (τὴν 14ην καὶ 15ην τοῦ μηνὸς Ἀδάρ ἢ Φεβρουαρίου) καὶ γίνεται πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς βασιλείας Ἐσθῆρ ἀπολυτρώσεως τῶν Ἑβραίων ἐκ χειρὸς Ἀμάν. Κατ' αὐτὴν φυλάττονται καὶ αἱ νηστεαὶ, αἱ ὑπὸ τῆς βασιλείας ἐκείνης ὀρισθεῖσαι.

να. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, οἱ γοήτες, ἀνήκουσιν εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην τῶν Δερβίσων, τῶν Ῥιφᾶς καλουμένων. Ἀξιοῦσι δὲ ὅτι δύνανται νὰ ἀνακαλύπτωσι πάντα φαρμακερὸν ὄφιν, εὐρισκόμενον ἐν τῇ οἰκίᾳ, πρᾶγμα κοινὸν εἰς τὸ θερμὸν τῆς Αἰγύπτου κλίμα, καὶ ἀνακαλύπτοντες ν' ἀποσπῶσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ εἰς ὃ κρύπτεται μέρος.

Ἐπειδὴ εἶναι πολὺ δυνατόν οἱ γοήτες ἐκείνοι νὰ ἔχωσιν ὄφεις κρυμμένους εἰς τὰς δίπλας τῶν καυτανίων των ἢ ἐντὸς τῶν πλατέων λιθᾶτέδων των, διὰ τοῦτο ὁ ὑποπτος θεατῆς βιάζει αὐτοὺς νὰ δείξωσι πρῶτον ὅλα τὰ μέρη τῶν φορεμάτων των ἢ καὶ νὰ ἀπεκδυθῶσιν αὐτὰ εἰς τὴν αὐλὴν καὶ ἀκολούθως νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν. Πολλάκις καὶ αὐτὰ τὰ ὑποκάμισά των παρατηροῦνται ἀφοῦ τοῖς ἀφαιρεθῶσι τὰ ἄλλα φορέματα.

Ἀφοῦ πάντα ταῦτα τὰ μέτρα ληφθῶσιν, οἱ γοήτες ἀφίονται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἄμα λάβωσι τὴν ἀδειάν ταύτην μετασηματίζουσι τὸ ὕφος των εἰς ὕφος μυστηριώδες, κτυπῶσι τοὺς τοίχους καὶ τὸ πάτωμα διὰ μικρᾶς τινος ἐκ φοίνικος ράβδου, καὶ ποιῶντες κολακευτικὸν τινα διὰ τῆς γλώσσης ἔχον καὶ ξέοντες τὸ πάτωμα ἀνακράζουσι. «Σᾶς ἐξορκίζω ἐὰν ἦσθε ἐπάνω ἢ κάτω, ἐξέλθετε!» «Σᾶς ἐξορκίζω εἰς τὸ μέγιστον ὄνομα, ἐὰν ἦσθε ὑπήκοοι ἐξέλθετε, ἐὰν δὲ ἦσθε παρήκοοι ἀποθάνετε! ἀποθάνετε!» Ὅσον καὶ ἂν ἠρευνήθησαν πρὶν ὅλα αἱ γωνίαι καὶ τὰ μέρη τοῦ οἰκῆματος, πάντα τὰ ἐπιπλα καὶ τὰ κρεμάμενα φορέματα, γενικῶς μετὰ δέκα τῆς ὥρας λεπτὰ ἀφότου αἱ φωναὶ τοῦ γόητος ἤρχισαν ὄφεις τις παρουσιάζεται, ἐξερχόμενος ἐξ ἑνὸς τῶν πολλῶν ἄρμαριων τῶν εἰς πολλὰ δωμάτια εὐρισκόμενων ἢ κρεμῶν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τὸ σανίδωμα. Ἄν τις τῶν θεατῶν ἐκφράσῃ ἀμφιβολίαν ἢ εἴπῃ ὅτι ὁ ὄφιν ἐκεῖνος εἶναι ἀέλαβῆς, ὁ γόης κινεῖται εἰς ἄκραν ἀγανάκτησιν καὶ ἀρπάζων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὄφιν τινα ἀπὸ τὸν λαίμῳ κατακόπτει αὐτὸν μὲ τοὺς ὀδόντας του καὶ πῦει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ κοπτόμενα τεμάχια μετ' ὀργῆς καὶ περιφρονήσεως.

Ἡ μόνη λύσις τοῦ μυστηρίου τούτου, (ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οἱ γοήτες πρὸ ὠρῶν ἢ καὶ ἡμερῶν δὲν θέτουσιν εἰς τὰς οἰκίας πειθυνίους εἰς αὐτοὺς ὄφεις καὶ ἔπειτα παρουσιάζο-

μενοι προσποιῶνται ὅτι τάχα γοητεύουσιν αὐτοὺς) εἶναι ὅτι οἱ Δερβίσοι ἐκείνοι, οἱ γοήτες, καταγιγνώσκοντες εἰς τὸ νὰ ἡμερώνωσιν ὄφεις, ζῶντες συνήθως μετ' αὐτῶν, καὶ μὴ ὄντες καθάριοι ἀποκτῶσιν ὄσμήν τινα διαπεραστικὴν εἰς τὰ σώματα καὶ τὰ φορέματά των ἐξ αἰτίας ἐλαίου τινος εὐρισκόμενου ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν ὄφεων· οἱ ὄφεις λοιπὸν, ὄντες πεπρωκισμένοι μὲ δξέα νεῦρα ὀσφρητικὰ, ταχέως ἀντιλαμβάνονται τῆς ὀσμῆς, ἥτις κατὰ τὸ φαινόμενον τοῖς δεικνύει ὅτι μέλος τι τῆς οἰκογενείας των εἶναι πλησίον ἐκεῖ, καὶ ἐξέρχονται τοῦ κρυφῶνός των ὅπως τὸ ἐνταμῶσσι.

ΘΑΡΡΟΣ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΣ.

Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας Θάμ εἶχε διδάσκαλον Καλέον τινα, ὅστις βαθμηδὸν ἀπέκτησε μεγάλην ἐπὶ τοῦ μονάρχου ἐκείνου ἐπιρροήν, κολακεύων αὐτὸν καὶ λέγων πρὸς αὐτὸν πάντα ὅσα τῷ ἐφαίνοντο εὐχάριστα, ἀποκρύπτων δὲ πᾶν ὅ,τι φαινόμενον δυσάρεστον ἔπρεπεν ἐκεῖνος ὡς βασιλεὺς νὰ γινώσκῃ. Τοῦτο ἔβλαπτε πολὺ τοὺς ὑπηκόους ἀλλ' οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐκφράσῃ τὰ παράπονά του. Τοιαῦτα τῆς δειλίας τὰ ἀποτελέσματα. Εἷς μόνον ἄνθρωπος ἐπιβάλλει τὴν θέλησίν του ἐπὶ τετρακοσίων ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, ἕωσθ' εἰς μόνος θαρραλέος δὲν φαίνεται. Ἀλλὰ τέλος ἀξιωματικὸς τις ἀπεράσισε νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν αὐτοκράτορα καὶ γονατίσας ἐνώπιόν του νὰ περιμένῃ. «Τί θέλεις;» τὸν ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς. «Ἐυδόκησον,» εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς «νὰ κόψῃς τὴν κεφαλὴν κόλακός τινος αὐλικοῦ, ὅστις σὲ καταχρᾶται.» «Καὶ τίς εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος;» ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ. «Ὁ Καλέος, ὁ ἰστάμενος πλησίον σου,» εἶπεν ὁ ἀξιωματικὸς. «Τί,» ἀνέκραξε μετ' ὀργῆς ὁ αὐτοκράτωρ «θέλεις νὰ ἀποκεφαλίσῃς τὸν διδάσκαλόν μου, καὶ τοῦτο πρὸ τοῦ προσώπου μου; Σύρατέ τον ἀμέσως ἀπ' ἐμπροσθέν μου, καὶ κόψατε τὴν ἰδικὴν του κεφαλὴν.» Οἱ βασιλικοὶ ὑπηρέται συνέλαβον λοιπὸν αὐτὸν διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ἀλλ' ἐκεῖνος προφθάσας ἐπίασε μικρὸν τινα ξύλινον κίονα, ὅστις, ἐνεκα τῆς ὁποίας οἱ ὑπηρέται κατέβαλον προσπαθείας διὰ νὰ τὸν ἀποσπάσωσιν ἐβραύσθη. Ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ τῆς τοῦ βασιλέως ὀργῆς κατευνασθείσης, δι-

έταξεν οὗτος νὰ ἀρίστωσι μόνον τὸν ἀξιωματικόν· διέταξε δὲ προσέτι καὶ νὰ ἐπιδιορθωθῇ τὸ θραυσθὲν, πλὴν οὐχὶ νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ νέου. «Ὅπως μένη διὰ παντός εἰς μνημόσυνον ὅτι εἷς ἐκ τῶν ὑπηκόων του ἔσχε τὸ θάρρος καὶ τὴν πίστιν, διακινδυνεύσας τὴν ἰδίαν του ζωὴν, νὰ συμβουλευσῇ τὸν βασιλέα τί πρέπει νὰ πράξῃ διὰ τὴν σωτηρίαν ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ λαοῦ του ».

ΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΑΧΑΡΙΣΤΙΑΣ ΚΑΚΑ.

Οὐδεὶς, ὅσον σκληρὰν καὶ ἂν ἔχη τὴν καρδίαν, ὑπάρχει ὅστις νὰ μὴ αἰσθάνηται ἀποστροφὴν κατὰ τῆς ἀχαριστίας, νὰ μὴ θεωρῇ αὐτὴν ὡς τὸ χαμερπέστατον καὶ μισαρότατον πάντων τῶν ἀσχημιζόντων τὴν ἀνθρώπινον φύσιν παθῶν· ὁ φονεὺς, ὁ κλέπτης καίτοι πολλάκις καυχώμενοι ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτῶν, ἀποστρέφονται ὁμῶς τὸ τοῦ ἀχαρίστου ἐπίθετον· καὶ ὁμῶς ἡ ἀχαριστία εἶναι τι ἐκ τῶν κοινότατα ἀπαντωμένων. Πόσοι γονεῖς δὲν ἔχουσι παράπονα κατὰ τῆς τῶν τέκνων τῶν ἀχαριστίας, πόσοι φίλοι κατὰ τῆς τῶν φίλων, πόσοι σωτῆρες κατὰ τῆς τῶν σωθέντων; τοῦ τελευταίου τούτου μάλιστα συγκινητικὸν παράδειγμα ἔχομεν τὸ ἑξῆς.

Πλοῖόν τι ἀγκυροβολῆσάν ποτε εἰς τινὰ κόλπον ἐπεμφέ τινος τῶν ναυτῶν πρὸς ζήτησιν τροφῶν καὶ ὕδατος· ἡ χώρα ἦτο κατοικημένη ἀπὸ ἡμιαγρίους ἰθαγενεῖς οἵτινες, ἰδόντες τοὺς ναύτας προχωροῦντας πρὸς τὴν ξηρὰν, ἐνέδρευσαν αὐτοὺς καὶ ἐπιπεσόντες κατ' αὐτῶν ἄλλους μὲν συνέλαβον ἄλλους δὲ ἐφόνευσαν. Ἐκ τούτων νέος τις ὀνομαζόμενος Ἰγκλος κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τοὺς φονεῖς του. Τοῦτον ἀπαντήσασα νεάνις ἰθαγενῆς τόσῃ συμπάθειαν ἢ καὶ ἔρωτα πρὸς αὐτὸν ἠσθάνθη ὥστε τὸν ἔκρυψεν ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ τὸν ἐπεριποιεῖτο ἐως ὅτου εὐρόντες εὐκαιρίαν κατέβησαν καὶ οἱ δύο εἰς τὸν αἰγιαλόν. Ὅτε εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐκ τοῦ πλοίου πέμφαντες τὸ ἀκάτιον παρέλαβον αὐτοὺς, μαθόντες δὲ τὰ γενόμενα ἀνεχώρησαν. Ὁ νέος ὁμῶς, ἅμα τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς Βαρβαδοῦνην, λησμονήσας καὶ τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν χάριν τῆς πτωχῆς νέας, ἣτις μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας τῆς ζωῆς τὸν ἔσωσεν, ἐπώλησεν αὐτὴν δούλην! Οὕτως ἡ πτωχὴ νέα διὰ τὴν ἀγάπην ἔχασε τὴν ἐλευθερίαν τῆς.

Τοιαῦτα τῆς ἀχαριστίας τὰ ἀποτελέσματα, ὁ ὑπ' αὐτῆς κατεχόμενος οὔτε γονεῖς τιμᾶ, οὔτε φίλους γινώσκει οὔτε εὐεργεσίαν ἀναγνωρίζει· οὔτε πατρίδα ἢ θρησκείαν ἀγαπᾷ. Εἶθε μεταξύ μας νὰ μὴ ὑπάρξῃ τὸ φθοροποιὸν τοῦτο τέρας.

Η ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ ΚΙΝΗΣΙΣ.

Ἄλλεπάλληλοι ἐξ Ἰαπωνίας εἰδήσεις ἐπιβεβαιοῦσι τὴν ταχεῖαν κοινωνικὴν τῆς χώρας ἐκείνης κίνησιν. Οἱ σιδηρόδρομοι βαθμιδῶν κατεσάθησαν δημοτικοί, σύστημα δὲ τι ὁδῶν ἀμαξωτῶν ἤρξατο ἐκτελούμενον εἰς Ὑοκοχάμην. Ἐταιρία ὅπως ἐμποδίζῃ τὰς κατὰ τῶν ζώων σκληρότητας ἐσχηματίσθη· ἡ κυβερνήσις καταγίνεται πρὸς ἐξόντωσιν τῆς διαφθορᾶς· ἡ δὲ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου, ἂν καὶ δὲν ἐγένετο εἰσέτι παρὰ πάντων δεκτῆ, φαίνεται ὅτι μετ' ὀλίγον θέλει διακηρυχθῆ. Ὁ νέος Μικάδος (αὐτοκράτωρ) ἴσταται ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κινήματος· δὲν εἶναι πλέον ὡς ἄλλοτε μυστήριον κεκρυμμένον, ἀλλὰ παρουσιάζεται ἐλευθέρως ἐνώπιον τοῦ λαοῦ του. Παρευρίσκειται εἰς τελετὰς δημοσίου, ὡς λόγου χάριν τὴν ἐγκαινίασιν νέου τινος σιδηροδρόμου, σπουδάζει γερμανικὰ καὶ τέλος τὸ ἐπιὸν ἔτος σκοπεύει νὰ καταστήσῃ τὴν χώραν προσιτὴν πρὸς πάντας τοὺς ξένους. Τοιαῦτα τὰ Ἰαπωνικὰ τῶν καιρῶν σημεῖα.

Οἱ τῆς φιλοπονίας καρποί. — Ὁ Φραγκλῖνος ἦτό ποτε τυπογράφος ἀπλοῦς καὶ ὁμῶς ἀκολούθως ἀνεδείχθη μέγας τῆς Ἀμερικῆς πολιτικός καὶ φιλόσοφος. Εἰς τινὰ χρεωστῆ τὴν ἀνύψωσίν του; Εἰς τὴν φιλοπονίαν, τὴν μελέτην καὶ τὴν καρτερίαν του! Διὰ τῆς φιλοπονίας, τῆς μελέτης καὶ τῆς καρτερίας ὁ πτωχὸς ὑφαντῆς Σίμφων ὁ Σκῶτος κατέστη μαθηματικὸς ἀριστος καὶ συγγραφεὺς πολλῶν καὶ σοφῶν συγγραμμάτων. Διὰ τῆς φιλοπονίας, τῆς μελέτης καὶ τῆς καρτερίας ὁ Ἑρσχελος, ὅστις ἦτο ἀπλοῦς μουσικὸς εἰς τὸν στρατὸν, ἔγεινεν ὁ μέγας φυσικὸς καὶ ἀστρονόμος ἐκεῖνος. Διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ καὶ ὁ ἀποικὸς παῖς, ὁ μικρὸς ξυλοκόπος ἔφθασεν εἰς τὴν προεδρείαν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὠνομάσθη Σωτὴρ τῆς ἐνώσεως τῆς πατρίδος. Ὠραῖα καὶ ἐνθαρρυντικὰ ὄντως παραδείγματα. Μὴ δειλιῶμεν λοιπὸν τὸν κόπον.